

STANDARD WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH**- MISTRZ w zawodzie:****MALARZ-TAPECIARZ**

Na bazie podstawy programowej kształcenia w zawodzie (*)

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy (**)	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (***)	NUMER STANDARDU
713101	zawód pozaszkolny	90/m

Egzamin MISTRZOWSKI przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 min i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.

etap teoretyczny: polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zestawione w dwóch częściach; pisemnej i ustnej, sprawdzających wiedzę teoretyczną:

1. w części **pisemnej** z zakresu tematów:
 - rachunkowość zawodowa wraz z kalkulacją
 - dokumentacja działalności gospodarczej
 - rysunek zawodowy
 - przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - podstawowe zasady ochrony środowiska
 - podstawowe przepisy prawa pracy
 - podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem
 - podstawy psychologii i pedagogiki
 - metodyka nauczania

Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.

2. w części **ustnej** z zakresu tematów:
 - technologia
 - maszynoznawstwo
 - materiałoznawstwo

Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

UWAGI

1. (*) - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. Nr 62, poz. 439)
2. (**) - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 ze zm.)
3. (***) - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. Nr 2, poz. 7)

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na bazie podstawy programowej kształcenia w zawodzie ustalonej przez ministra właściwego ds. edukacji (Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity: Dz. U. Z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304, Dz. U. z 2009 Nr 6, poz.33, Dz. U. z 2011 Nr 207, poz. 1230, Dz. U. z 2011 Nr 205, poz. 1206)

W efekcie pozytywnie zdanego egzaminu MISTRZOWSKIEGO izba rzemieślnicza wystawia DYPLOM MISTRZOWSKI, który jest formalnym potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych, uzyskanych w różnych ścieżkach edukacji oraz w procesie pracy.

Od Mistrza, osoby posiadającej Dyplom mistrzowski, wymagana jest wiedza i umiejętności związane z wykonywaniem zawodu, w warunkach zatrudnienia lub samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej oraz szkolenia pracowników, w tym pracowników młodocianych i uczniów wyrażające się kompetencjami dotyczącymi:

- samodzielnego, prawidłowego wykonywania prac przypisanych dla danego zawodu - kompleksowe wykonanie określonych przedmiotów lub usługi,
- organizowania stanowiska pracy,
- organizowania pracy w małej firmie i nadzór nad wykonywaniem prac w ramach powierzonego odcinka - planowanie i nadzorowanie pracy zespołu pracowniczego,
- planowania, organizowania i nadzorowania przebiegu procesów technologicznych związanych z wytworzeniem produktu lub wykonaniem usługi,
- odpowiedzialności za personel: zarządzanie i kierowanie zespołem pracowniczym zaangażowanym do wykonania określonego produktu lub usługi,
- wykonywania pracy i zadań zgodnie z zasadami bezpiecznej i higienicznej pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- stosowania zasad równości traktowania pracowników ze względu na płeć, wiek i narodowość,
- wykonywania pracy zgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego - wykonywanie zawodu w ramach procesu wytwarzania produktów lub świadczenia usług w większym lub mniejszym stopniu wpływa na środowisko naturalne np. zagospodarowywanie odpadów, postępowanie z odpadami niebezpiecznymi,
- posługiwania się dokumentacją techniczną, normami, instrukcjami obsługi, poradnikami oraz innymi materiałami źródłowymi, dotyczącymi prac wykonywanych w obrębie danego zawodu,
- regulacji prawnych związanych z samodzielnym prowadzeniem działalności gospodarczej, zatrudnianiem i szkoleniem pracowników,
- projektowania nowych wzorów produktów oraz modyfikacji procesu świadczenia usług,
- postawy i postępowania w sytuacjach kryzysowych i nietypowych pojawiających się w zespole pracowniczym,
- radzenia sobie w sytuacjach nietypowych, wynikających np. na tle problemu technicznego, technologicznego lub organizacyjnego w trakcie procesu wytwarzania lub świadczenia usługi,
- oceny sytuacji w firmie lub na powierzonym odcinku pracy i formułowanie wniosków i propozycji odnośnie niezbędnych zmian,
- wykonywania zadań nietypowych – specyficzne zamówienia wymagające dużego doświadczenia, umiejętności i wiedzy z zakresu danego zawodu,
- odpowiedzialności za współtworzenia wizerunku firmy lub zespołu pracowniczego,
- udzielania instruktażu i doradztwa związanego z doskonaleniem zawodowym pracowników wewnątrz firmy i poprzez uczestnictwo w różnych formach edukacji ustawicznej,
- otwartości i gotowości do formułowania własnej ścieżki doskonalenia zawodowego poprzez udział w różnych formach edukacji ustawicznej,
- oceny pracy i motywacji personelu,
- zasad współżycia społecznego i etyki zawodowej.

Wyspecyfikowane oczekiwania od mistrza są weryfikowane poprzez: określone warunki dopuszczenia do egzaminu mistrzowskiego (wykształcenie ogólne i zawodowe oraz doświadczenie zawodowe) oraz wymagania egzaminacyjne zawarte w procedurach przeprowadzania egzaminu mistrzowskiego.

1. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI MISTRZA ZWIĄZANY Z ZAWODEM

Mistrz (posiadacz dyplomu mistrzowskiego) w zawodzie malarz-tapeciarz potrafi:

- posługiwać się dokumentacją techniczną;
- dobierać mieszanki gruntujące w zależności od techniki malarskiej;
- przygotować podłoża ścian i sufitów pod malowanie;
- przygotować podłoża ścian i sufitów pod tapetowanie;
- wykonać proste roboty tynkarskie;
- malować farbami wodnymi na różnych podłożach;
- malować farbami olejnymi na powierzchniach drewnianych metalowych i tynkowych;
- lakierować i emaliować powierzchnie drewniane, tynkowe, metalowe;
- tapetować oraz wykańczać powierzchnie wytapetowane;
- obrabiać dekoracyjnie powierzchnie powłok malarskich
- przygotować podłoża i malowanie stolarki budowlanej;
- rozliczać roboty malarskie i tapeciarskie;

- organizować roboty malarskie i tapeciarskie zgodnie z dokumentacją;
- oceniać jakość materiałów malarskich i tapeciarskich;
- przeprowadzić kontrolę jakości wykonanych robót.

Mistrz w zawodzie malarz-tapeciarz jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania podłoży i ich przygotowanie do malowania;
- 2) wykonywania powłok malarskich;
- 3) wykonywania tapetowania powierzchni ścian i sufitów;
- 4) wykonywania napraw uszkodzonych tynków;
- 5) malowania konstrukcji stalowych i urządzeń przemysłowych.

2. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM WYŻEJ WYMIENIONYCH ZADAŃ ZAWODOWYCH Z ZAKRESU:

2.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Mistrz:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

2.2. Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Mistrz:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

3. KOMPETENCJE

3.1. Personalne i społeczne

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;

10) współpracuje w zespole.

3.2. Pedagogiczne

- 1) wyjaśnia i ocenia sytuacje stosując się do opisu zagadnień i problemów w obszarze:
 - psychologii osobowości;
 - psychologii rozwojowej i wychowawczej;
 - psychologii pracy;
- 2) określa cele kształcenia w procesie praktycznej nauki zawodu zgodnie z podstawą programową i programem nauczania;
- 3) stosuje i dobiera właściwe metody nauczania;
- 4) realizuje program nauczania;
- 5) zna i stosuje narzędzia pomiaru dydaktycznego oraz kryteria oceniania ucznia;
- 6) stosuje zróżnicowane środki dydaktyczne w procesie kształcenia;
- 7) planuje, organizuje i realizuje nauczanie według podstawy programowej oraz programów nauczania w zawodzie, stanowiących podstawę do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie;
- 8) prowadzi zgodnie z przepisami dokumentację pracy pedagogicznej w zakładzie szkolącym uczniów.

4. WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNOZAWODOWE ZWIĄZANE Z ZAWODEM MALARZ - TAPECIARZ

Mistrz:

- 1) ustala na podstawie dokumentacji technicznej zakres robót do wykonania;
- 2) ustala na podstawie dokumentacji technicznej ilość i rodzaj potrzebnych materiałów;
- 3) ustala na podstawie dokumentacji technicznej potrzebne do wykonania prac narzędzia, sprzęt i maszyny;
- 4) sporządza obmiar robót do wykonania;
- 5) dobiera rodzaje mieszanek gruntujących i impregnatów;
- 6) posługuje się materiałami do zapraw tynkarskich;
- 7) dobiera materiały i sposoby naprawy uszkodzonych tynków;
- 8) dobiera metody malowania;
- 9) zna warunki przystąpienia do malowania farbami wodnymi;
- 10) zna warunki i metody malowania farbami olejnymi;
- 11) dobiera zasady stosowania i sposoby lakierowania;
- 12) stosuje zasady doboru barw i wzoru tapet;
- 13) rozróżnia kleje do tapet i ich rodzaje;
- 14) rozróżnia narzędzia i sprzęt do tapetowania;
- 15) dobiera techniki zdobienia powłok malarskich;

5. UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM ZADAŃ ZAWODOWYCH W ZAWODZIE MALARZ-TAPECIARZ

5.1. Wykonywanie podłoży i ich przygotowanie do malowania

Mistrz:

- 1) dobiera mieszanki i impregnaty gruntujące w zależności od malowanej powierzchni;
- 2) dobiera narzędzia i sprzęt do wykonania mieszanek gruntujących;
- 3) dobiera materiały do napraw i wygładzania podłoża;
- 4) dobiera materiały do odtłuszczenia podłoża;
- 5) dobiera materiały do usuwania starych powłok;
- 6) dobiera materiały do odrdzewiania podłoża;
- 7) przygotowuje podłoże do malowania;
- 8) wykonuje podłoże do malowania;

5.2. Wykonywanie powłok malarskich

Mistrz:

- 1) dobiera narzędzia i sprzęt do wykonania malowania wapiennego, klejowego, krzemianowego, olejnego;
- 2) dobiera materiały do przygotowania farb wodnych w zależności od techniki malarskiej;
- 3) wykonuje powłoki farbą wodną za pomocą pędzla;
- 4) wykonuje powłoki farbą wodną aparatem natryskowym z napędem ręcznym;
- 5) wykonuje powłokę olejną matową;
- 6) wykonuje powłokę olejną połyskową;
- 7) wykonuje powłokę olejną za pomocą pędzla lub wałka malarskiego;
- 8) wykonuje powłokę olejną aparatem do natrysku mechanicznego;

- 9) dobiera narzędzia i sprzęt do lakierowania;
- 10) dobiera lakier do rodzaju podłoża;
- 11) nakłada warstwy lakieru za pomocą pędzla;
- 12) nakłada warstwy lakieru przez zanurzenie;
- 13) zdobi powłoki za pomocą wałka gumowego;
- 14) zdobi powłoki za pomocą wzornika;
- 15) wykonuje fakturowania powierzchni za pomocą odpowiednio dobranych narzędzi.

5.3. Wykonywanie tapetowania powierzchni ścian i sufitów

Mistrz:

- 1) dobiera narzędzia i sprzęt do tapetowania;
- 2) przygotowuje odcinki tapet zgodnie z zaleceniami zlecającego;
- 3) dobiera klej w zależności od rodzaju tapety oraz sporządza masę klejową o odpowiedniej konsystencji;
- 4) przykleja tapety do podłoża;
- 5) wykańcza powierzchnie wytapetowane paskami i listwami;
- 6) wykłada naroża;
- 7) mocuje listwy przypodłogowe;
- 8) wykonuje tapety natryskowe.

5.4. Wykonywanie napraw uszkodzonych tynków

Mistrz:

- 1) dobiera i przygotowuje zaprawy tynkarskie;
- 2) naprawia uszkodzenia tynków cementowych i wapiennych;
- 3) zacierza i wygładza powierzchnie tynku;
- 4) naprawia podłoże z gipsu;
- 5) przygotowuje gładź gipsową;
- 6) wykonuje gładzie gipsowe.

5.5. Malowanie konstrukcji stalowych i urządzeń przemysłowych

Mistrz:

- 1) dobiera narzędzia i sprzęt do malowania olejnego;
- 2) czyści elementy stalowe;
- 3) dobiera metody zabezpieczenia stali przed korozją;
- 4) dobiera farbę podkładową i wierzchnią;
- 5) nakłada powłoki metaliczne sposobem natryskowym;
- 6) nakłada powłoki metaliczne przez zanurzenie;
- 7) nakłada powłoki z farb przeciwpożarowych.

6. WYPOSAŻENIE STANOWISK EGZAMINACYJNYCH

Etap praktyczny egzaminu mistrzowskiego przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania przez zdającego zadań egzaminacyjnych.

6.1. Wykonanie określonych prac malarskich na wyznaczonym fragmencie ściany w zadanej technice

Wydzielone stanowisko lub kabina egzaminacyjna o powierzchni minimum 4 m² na osobę, wysokości 2,8 m. Stanowisko powinno umożliwić w pierwszej fazie egzaminu przygotowanie podłoża, a następnie wykonanie malowania. Materiały malarskie: składniki farb, pigmenty, spoiwa, suche mieszanki, gotowe wyroby malarsko-lakiernicze. Materiały do przygotowania podłoża. Sprzęt i narzędzia: pędzle ławkowce, płaskie, kątowe, wałki malarskie, szczotki, sito malarskie, siatka ociekowa, szpachle, packi, sznur malarski, naczynia do farb: beczka blaszana, wiadro, wiadro spłaszczone, puszka blaszana; aparat do malowania natryskowego, aparat do przygotowania farb. Drabina malarska. Przybory pomiarowe: przymiar taśmowy, pion malarski, poziomnica, liniał malarski. Dokumentacja określająca warunki techniczne wykonania i odbioru robót, instrukcje producentów. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

6.2. Wykonanie określonych prac tapeciarskich na wyznaczonym fragmencie ściany określonym rodzajem tapety

Wydzielone stanowisko lub kabina egzaminacyjna o powierzchni minimum 4 m² na osobę, wysokości 2,8 m. Stanowisko powinno umożliwić w pierwszej fazie egzaminu przygotowanie podłoża, a następnie, na przygotowanym wcześniej przez inny zespół podłożu, wykonanie tapetowania. Materiały: tapety w rolkach, kleje, szpachlówka, cienka tkanina (merla), środki do usuwania tłustych zanieczyszczeń podłoża. Sprzęt i narzędzia: narzędzia do cięcia tapet (nożyce, liniał stalowy, noże do przecinania tapet), narzędzia do nanoszenia kleju (pędzel ławkowiec i pędzel pierścieniowy), naczynia do rozpuszczania kleju, narzędzia do dociskania tapet do podłoża: szczotka tapeciarska, wałki gumowe dociskowe. Sprzęt pomocniczy: składany stół tapeciarski, drabina malarska, składany stojak (pomost) przenośny, sznur. Narzędzia do przygotowania podłoża: szpachle, szlifierki, przybory do szlifowania. Przybory pomiarowe: przymiar taśmowy, pion malarski, poziomnica, liniał malarski. Dokumentacja określająca warunki techniczne wykonania i odbioru robót, instrukcje producentów. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

7. WARUNKI DOPUSZCZENIA DO EGZAMINU MISTRZOWSKIEGO

Do egzaminu mistrzowskiego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, w którym zdaje egzamin, a także:
 - a) co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo
 - b) co najmniej sześćoletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, łącznie przed i po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 2) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz co najmniej sześćoletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;
- 3) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 4) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej dwuletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 6) posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

8. MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH KWALIFIKACJI

- **Dostęp do następnego poziomu kształcenia** - w przypadku uzyskania świadectwa maturalnego, wydawanego po zdaniu egzaminu możliwość podjęcia nauki w szkole wyższej;
- możliwość uzyskania świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, którego dotyczy świadectwo lub dyplom mistrzowski;
- możliwość doskonalenia zawodowego w systemie kształcenia ustawicznego (pozaformalne i nieformalne).

Osoba posiadająca Dyplom mistrzowski może wystąpić do izby rzemieślniczej o wydanie **Europass – Suplementu do Dyplomu mistrzowskiego**.